

Diplomant: Jaroslav Tuček

Diplomová práce: Power Through Humour: Thomas King's Strategies for Decolonizing Canada

Vedoucí práce: Mgr. Klára Kolinská, M.A., PhD.

Oponent: Dr. Miroslav Jindra

Posudek vedoucího práce:

Diplomová práce Jaroslava Tučka: Power Through Humour: Thomas King's Strategies for Decolonizing Canada zpracovává jedno z nejaktuálnějších, a zároveň nejproblematictějších témat současné literatury Severní Ameriky. Na základě analýz prozaických textů kanadského autora Thomase Kinga objasňuje typické narativní strategie uplatňované umělci z řad severoamerických „Prvních národů“ k reprezentaci jejich historické situovanosti a k vyjádření jejich ontologické a estetické zkušenosti v kontextu postkoloniálního diskurzu.

Hned v úvodu je nutno konstatovat, že jde o práci v našem akademickém prostředí dosud velmi originální, neobyčejně zajímavou a zdařilou, což je třeba ocenit zejména vzhledem k obtížnosti pojímání popisované skutečnosti převážně "zvenčí", k míře kulturní specifičnosti studované literární oblasti, a v neposlední řadě k omezené dostupnosti studijního materiálu pro tuto oblast u nás. Diplomant si ovšem je těchto omezení dobře vědom a víceméně úspěšně je překonává. V tomto směru velmi aktivně a cíleně využil i studijního pobytu na Simon Fraser University ve Vancouveru, kde shromáždil detailní a promyšleně volenou bibliografii (viz str. 71-4). Co je však ještě důležitější, sekundární zdroje jsou významotvorným a skutečně organicky funkčním komponentem vlastních argumentů. Diplomant své zdroje zjevně nejen opravdu zná, ale dokáže s nimi aktivně odborně pracovat.

Hlavní tematickou osou práce je fenomén humoru, jeho fungování v rámci tradičního ústního vypravěčství v kulturách Původních obyvatel, v kontextu jeho sociálních významů, a konečně v současné literatuře indiánských autorů. Tento postup umožňuje v práci zachování argumentační logiky a kontinuity, aniž by tím byly přehlíženy nebo nemístně zjednodušovány významné skutečnosti, které analýzu humoru v takto kulturně specifickém prostředí nezbytně ovlivňují. Diplomant se ztotožňuje s pozicí mnoha současných teoretiků, kteří definují humor a ironii „as a potent force for destabilizing and transforming the power structures of the colonizer while at the same time transcending the pain and absurdity of the harsh reality.“ (str. 5). Správně ale zdůrazňuje, že v dílech těch umělecky nejúspěšnějších indiánských humoristů nefunguje humor a ironie pouze jako destruktivní a subversivní síla, nýbrž daleko

účinněji jako „zprostředkovatel mezikulturního dialogu mezi obyvateli tzv. periferie a středu ve vysoce etnický fragmentované kanadské společnosti“ (str. 67).

Co na práci hodnotím obzvlášť kladně, je skutečnost, že se diplomantovi daří vyhnout se dnes takřka módní potřebě vztahovat všechny projevy humoru v indiánské literatuře a způsobu vyjadřování k jeho údajným mytologickým kořenům a připisovat je fungování všudypřítomného mytologického Šprýmaře. Tyto snahy mnohdy vedou k antropologizaci indiánských kultur, k odmítání pojednávat je v kontextu současnosti a tím k zachovávání diskriminačního statu quo. Diplomant správně zvolil za svůj základní primární text poslední román Thomase Kinga, *Truth and Bright Water*, pro jehož porozumění a interpretaci je zřejmě daleko klíčovější znalost historie než mytologie a dokladů „materiálních kultur“. A právě znalost historie, která se týká indiánských obyvatel, je tím, k čemu Thomas King čtenáře vyzývá, formou, kterou je v podstatě možno označit za hluboce intelektuální postmoderní prózu.

Po formální stránce je třeba pozitivně hodnotit pečlivost zpracování, podrobný poznámkový aparát a jasné, přehledné a funkční členění. Práce rovněž prodělala obdivuhodný vývoj po stránce jazykové, a kvalita předkládaných tezí a argumentů, a solidní znalost mnohdy velmi obtížné teoretické literatury je podepřena odborným jazykem a vyjadřováním na velmi dobré úrovni.

Práce nastoluje celou řadu komplikovaných a mnohdy sporných otázek, na které nelze vždy v rámci daného rozsahu poskytnout úplnou či zcela definitivní odpověď. Mnoho zůstává otevřeno pro – nesporně zajímavou a inspirující – diskusi; a právě tím tato diplomová práce podle mého názoru výstižně reflektuje stav bádání v oboru současné indiánské literatury a nastiňuje jeho další možné cesty.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem s potěšením doporučuji diplomovou práci Jaroslava Tučka k obhajobě s navrženým hodnocením známkou VÝBORNĚ.

Brno 6.5. 2008

Mgr. Klára Kolinská, M.A., PhD.

